

رئیس اتاق مشترک ایران و عراق اعلام کرد

هدف گذاری ۲۰ میلیارد صادرات به عراق

رئیس اتاق مشترک ایران و عراق اعلام کرد که با وجود کاهش جزئی صادرات در پنج ماه نخست امسال، امیدواریم میزان صادرات مادر نیمه دوم امسال به ۲۰ میلیارد دلار برسد. نشست هم اندیشی مجموعه فعالان اقتصادی حوزه عراق و بررسی آخرین وضعیت تجارت بین دو کشور و ارزیابی ریسک ها، مخاطرات، موانع احتمالی پیش رو و تشکیل کمیته مدیریت تدابیر ویژه در اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق، با حضور نمایندگان سازمان توسعه تجارت، گمرک جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور خارجه و ستاد توسعه روابط اقتصادی ایران با عراق و فعالان تجاری حوزه عراق برگزار شد.

در ابتدای این نشست که (سه شنبه - ۲۵ شهریور ۱۴۰۴) برگزار شد، یحیی آل اسحاق - رئیس اتاق مشترک ایران و عراق - گفت: در پنج ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۴ به نسبت پنج ماه ابتدایی سال ۱۴۰۳، صادرات ما تا حدودی کاهش داشته که البته بیش ترین کاهش مادر رابطه با کاهش صادرات گاز است. با ادامه داد: کاهش واردات ما هم مربوط به طلابود و در برخی کالاها هم رشد کردیم. ذهنیت ما این است که بار دیگر صادرات خود را به ۱۲ میلیارد دلار برسانیم و ضمن حفظ میزان صادرات خود، این مقدار را هم آن شاء... افزایش دهیم. در نیمه دوم سال اعداد و ارقام عوض می شود و امیدواریم میزان صادرات ما به ۲۰ میلیارد دلار برسد.

آل اسحاق اظهار کرد: همان طور که می دانید هدف ما این است که مشکلات را از سر راه برداریم و تا آنجا که می شود مشکلات را حل کنیم. جادارد از این اراده و حمایت هایی که می شود تشکر کنم. نکته مهمی که این جلسه القا کرد این بود که امید ما به روابط ایران و عراق باید بیشتر باشد. نارسایی هست اما جهت دهی می تواند باعث رشد شود.

رئیس اتاق مشترک ایران و عراق تأکید کرد: البته شرط رخ دادن این اتفاق این است که باید عراق را به روز بشناسیم، باید زمان را درست تشخیص دهیم در غیر این صورت همه چیز را از دست می دهیم. درآمد عراق قطعا در چهار سال آینده دو برابر می شود و اگر توجه نکنیم از دست می دهیم. ما می توانیم نقش بالایی داشته باشیم و عراق فرصتی است که باید آن را در نظر داشت. در بخش خصوصی کسانی موفق هستند که تصمیمات سخت می گیرند و در بازار عراق نمی توان ساده و آرام برخورد کرد، بازار عراق خشن است و باید این را در نظر داشت. البته حاکمیت هم وظایفی دارد که سعی می کنیم سنگ ها را از سر راه برداریم.

او در پایان صحبت های خود گفت: ما باید به موضوعات واردات توجه کنیم و بخش خصوصی هم باید به ما نشان دهد که چگونه می توان واردات را به نحو احسن از عراق انجام داد. کمیته هم برای همین منظور تشکیل می شود تا در کنار هم شرایط را بهبود ببخشیم، سرمایه گذاری مشترک خواسته طرفین عراقی است و از بنده خواسته اند تا این اقدام را انجام دهیم. به ما گفته اند که در عراق شرایط را برای تولید مشترک فراهم می کنیم و این موضوع رسماً از سوی مسئولان عراقی به بنده اعلام شد. ما باید به سمت استفاده از شرایط موجود برویم و صراحتاً می گویم که ما به دنبال رفع مشکل هستیم و لطفاً حاکمیت هم وظایفی دارد که جریان بگذارد.

کاهش چشمگیر صادرات گاز ایران به عراق

در ادامه این نشست عبدالامیر ربیهاوی - مدیرکل دفتر غرب آسیا در سازمان توسعه تجارت ایران - گفت: طبق آمار موجود مادر بحث صادرات به عراق به نسبت پنج ماه نخست سال گذشته، ۱۸ درصد کاهش داشته ایم که البته حجم زیادی از این درصد را صادرات گاز به خود اختصاص داده است. او ادامه داد: برای اینکه بیشتر این موضوع را درک کنیم، ما در پنج ماه اول سال گذشته حدود یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار صادرات گازی به عراق داشتیم که امسال در بازه زمانی مشابه به سال قبل، این مقدار به ۹۵۰ میلیون دلار کاهش یافته است. در واقع ۶۰۰ میلیون دلار کاهش در همین بحث گاز داشته ایم که میزان قابل توجهی است. در مجموع نیز صادرات ما به نسبت پنج ماه اول سال گذشته، حدود یک میلیارد دلار کاهش داشته است. مادر سال ۱۴۰۳ در این بازه زمانی حدود ۳ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار صادرات به عراق داشتیم، اما در پنج ماه ابتدایی امسال به خاطر شرایط موجود در کشور، ۳ میلیارد و ۲۹۹ میلیون دلار صادرات داشته ایم.

امارات و قطر به دنبال جایگزینی ایران

مدیرکل دفتر غرب آسیا در سازمان توسعه تجارت ایران، با اشاره به کاهش چشمگیر صادرات گاز ایران به عراق اظهار کرد: کشورهایی همچون امارات و قطر در تلاش هستند تا جایگزین ایران در بازار عراق شوند و در کنار این موضوع نیز بحث ناترازی انرژی مطرح است که در این زمینه تاثیرگذار بوده است. البته این راه در هم در نظر بگیریم که میزان صادرات ما به عراق در سال گذشته حدود ۱۲ میلیارد دلار بود که سعی داریم این حجم را افزایش دهیم اما کاهش حجم صادرات گاز در این زمینه تاثیر منفی گذاشته است که با این حال، وجود پروژه های مهندسی مادر بصره، بغداد و ... می توان این حجم صادرات را افزایش داد. او درباره سهم ایران های مرزی ایران از صادرات گاز به عراق، توضیح داد: بیش ترین حجم صادرات گاز ما از استان کرمانشاه صورت می گیرد که چیزی حدود یک میلیارد و ۴۳۲ میلیون دلار را به خود اختصاص داده و در صدر قرار دارد. استان های مرزی درگیر نیز در رتبه های بعد قرار گرفته اند. ضمناً باید در نظر داشت که صادرات آب و فولاد ما نیز از ۱۰۲ میلیون به ۶۲ میلیون کاهش داشته که این موضوع به خاطر سیاست های داخلی عراق است. همچنین باید عنوان کرد که ۵۳ درصد صادرات ما کالاهای مصرفی با ارزش افزوده است و در واقع افزایش صادرات در این زمینه نیز از اهداف مهم ما به حساب می آید.

آرمان ملی - صدیقه بهزادپور: دیپلماسی سیاسی رویکردی است که در صورت بهره برداری بهینه از آن می تواند موجبات رشد و توسعه همکاری های اقتصادی در سطح بین المللی را موجب شود. این امر به ویژه برای ایران که در سال های اخیر درگیر تحریم هاو چالش های مبادلات اقتصادی - سیاسی و... بوده، از اهمیت فراوانی برخوردار است. پاکستان با توجه به اشتراکات فرهنگی امنیتی و... از جمله کشورهایی به شمار می آید ویزگی «همسایگی» مزیت های پنهان و آشکار فراوانی برای توسعه مبادلات تجاری و... را ذاتاً داراست، این در حالی است که بنا بر آمار منتشره سهم ایران از بازار هفتاد میلیارد دلاری پاکستان فقط سه میلیارد دلار ناچیز است که به گفته صاحب نظران نشان از کم توجهی و کم کاری مسئولان و دیپلماسی ایران در این بخش می کند.

❖ دیپلماسی ناکافی

مریم سلمانیان کارشناس اقتصاد بین الملل در این باره به «آرمان ملی»، گفت: روابط ایران و پاکستان همواره از جنبه های سیاسی، فرهنگی و امنیتی دارای پیوندهای عمیق بوده است و دو کشور همسایه با توجه به مرزهای طولانی، اشتراکات مذهبی و فرهنگی و همچنین همکاری های تاریخی، در عرصه های مختلف، نشان داده اند که توانسته اند در سطح دیپلماسی سیاسی ارتباطی پایدار و نزدیک برقرار کنند. با این وجود، آنچه همچنان به عنوان حلقه مفقوده در این روابط دیده می شود، تبدیل ظرفیت های سیاسی به دستاوردهای ملموس اقتصادی است. او افزود: بر اساس آمارهای منتشره، حجم واردات سالانه پاکستان حدود ۲۰ میلیارد دلار که بیانگر بازاری عظیم و متنوع در حوزه های مختلف از مواد غذایی تا دارویی گرفته تا کالاهای صنعتی و خدمات مهندسی است، ولی سهم ایران از این بازار بزرگ تنها حدود ۳ میلیارد دلار برآورد می شود؛ شکافی قابل توجه که نه تنها بیانگر فرصت های از دست رفته، بلکه نشان دهنده ظرفیت های بالقوه برای گسترش همکاری های اقتصادی میان دو کشور است. این کارشناس ادامه داد: ایران در سال های اخیر همواره تلاش کرده روابط سیاسی خود را با همسایگان در سطحی مطلوب حفظ کند و اخیراً نیز توافق ها و همکاری های متعددی میان مقامات دو کشور شکل گرفته که حاکی از این است که روابط سیاسی از جنبه های گوناگون امنیتی، فرهنگی و منطقه ای اهمیت ویژه ای داشته و بارها بر نقش راهبردی پاکستان به عنوان همسایه شرقی ایران تأکید شده است، ولی تجربه نشان داده است که دیپلماسی سیاسی به اندازه کافی قادر به تضمین منافع اقتصادی نبوده است و حتی در شرایطی که روابط سیاسی مثبت و نزدیک وجود داشته، در غیاب برنامه ریزی دقیق اقتصادی، سهم ایران از بازار کشورهای همسایه ناچیز باقی مانده است. او اضافه کرد: به عنوان مثال روابط ایران با سوریه تا پیش از سقوط با وجود روابط موثر در بخش سیاسی چندان موثر در زمینه اقتصادی نبوده است و به نظر می رسد همین وضعیت در مورد پاکستان نیز تا حدودی تکرار شده است و با وجود روابط سیاسی پایدار، ظرفیت های اقتصادی هنوز بافعل نشده اند.

❖ شکاف سه میلیارد دلاری

او ادامه داد: بازار پاکستان از منظر جغرافیایی و جمعیتی برای ایران اهمیت ویژه ای دارد، چراکه این کشور با جمعیتی بیش از ۲۴۰ میلیون نفر و اقتصادی در حال رشد، یکی از بزرگ ترین اقتصاد های جنوب آسیا محسوب می شود. نیازهای رو به افزایش این کشور در حوزه انرژی، غذا، دارو، مصالح ساختمانی، فولاد، صنایع شیمیایی و خدمات فنی- مهندسی، فرصت های بی شماری را برای صادرکنندگان و سرمایه گذاران ایرانی فراهم کرده است. با این وجود، سهم ایران از این بازار تنها حدود ۳ میلیارد دلار است، رقمی که نه تنها با ظرفیت های تولیدی و صادراتی ایران همخوانی ندارد، بلکه نسبت به ظرفیت بازار پاکستان نیز بسیار ناچیز به نظر می رسد. به عبارتی، ایران در حال حاضر تنها حدود چهار درصد از بازار واردات پاکستان را در اختیار دارد. در حالی که کشورهای دیگر منطقه و حتی بازیگران دوتر، توانسته اند سهم قابل توجهی از بازار پاکستان را به دست آورند، به عنوان مثال، ترکیه، چین، امارات و عربستان نمونه هایی هستند که با استفاده از ابزار های متنوع دیپلماسی اقتصادی، جایگاه مستحکمی در اقتصاد پاکستان پیدا کرده اند.

«آرمان ملی» ضرورت توسعه همکاری های اقتصادی ایران و پاکستان را بررسی می کند

فرصت های سوخته ایران در بازار پاکستان

تجربه نشان داده که دیپلماسی سیاسی به اندازه کافی قادر به تضمین منافع اقتصادی نبوده

و در شرایطی که روابط سیاسی نزدیک وجود داشته، در غیاب برنامه ریزی دقیق اقتصادی

سهم ایران از بازار کشورهای همسایه ناچیز مانده است

کالا و خدمات می شود که نیاز به نیروی کار بیشتر را ایجاد می کند. همچنین، روابط تجاری می تواند به افزایش تخصص و مهارت های نیروی کار در زمینه های مختلف کمک کند که این امر می تواند به بهبود کیفیت و تنوع تولید و صادرات منجر شود. با وجود تأثیر مثبت روابط تجاری بر رشد اقتصادی و اشتغال، اما این روابط نیز با چالش هایی روبه رو هستند. افزایش تجارت می تواند منجر به افزایش فشار بر بخش های خاص از بازار کار شود و نیاز به توسعه مهارت های جدید را به دنبال داشته باشد. همچنین، برخی از کشورها ممکن است با تجارت نامنصفانه و تحریم های اقتصادی مواجه شوند که می تواند به کاهش رونق تجارت و اشتغال منجر شود. تجارت بین المللی می تواند به رشد اقتصادی کشورها کمک شایانی نماید. از طریق واردات و صادرات، کشورها به تبادل فناوری، دانش، و سرمایه نیروی کار دست یابی می کنند که به افزایش تولید و بهبود کارایی اقتصادی منجر می شود. همچنین، تجارت بین المللی می تواند به توسعه صنایع مختلف و افزایش سرمایه گذاری در کشورها کمک کند که از جمله عوامل اساسی رشد اقتصادی است. تجارت بین المللی می تواند به رشد اقتصادی کشورها کمک شایانی نماید. از طریق واردات و صادرات، کشورها به تبادل فناوری، دانش، و منابع نیروی کار دست یابی می کنند که به افزایش تولید و بهبود کارایی اقتصادی منجر می شود. همچنین، تجارت بین المللی می تواند به توسعه صنایع مختلف و افزایش سرمایه گذاری در کشورها کمک کند که از جمله عوامل اساسی رشد اقتصادی است.

❖ پایداری امنیت منطقه

همچنین روابط تجاری قوی بین ایران و پاکستان می تواند به استحکام و پایداری منطقه کمک کند. همکاری اقتصادی بین این دو کشور می تواند به توسعه منطقه، کاهش فقر و نابرابری ها، افزایش امنیت منطقه کمک کند. با توجه به توانمندی های اقتصادی و کشور، افزایش تجارت بین ایران و پاکستان می تواند به توسعه و پیشرفت هر دو کشور کمک کند. تجارت بین این دو کشور نه تنها به افزایش تولید و درآمد در هر دو کشور کمک می کند، بلکه می تواند به تبادل فناوری، دانش، و تجربیات موفقیت آمیز در حوزه های مختلف اقتصادی منجر شود. قطعاً همکاری های تجاری می تواند به توسعه بخش های مختلف اقتصادی دو کشور کمک کند. از جمله بخش هایی که می تواند از همکاری های تجاری بهره مند شوند، بخش های صنعتی، کشاورزی، انرژی، حمل و نقل، و گردشگری است. با توسعه این بخش ها، می توان به ایجاد اشتغال، توسعه فناوری، و افزایش تولید در هر دو کشور کمک کرد. روابط تجاری می توانند به تقویت و پایداری منطقه نیز کمک کنند. با ایجاد تعامل و همکاری بین کشورها، می توان از طریق اقتصادی سازی منطقه، تنش ها و تعارضات را کاهش داده و به استقرار صلح و ثبات در منطقه کمک کرد.

❖ اشتغالزایی و توسعه فناوری

اهمیت روابط تجاری بین ایران و پاکستان به ویژه از منظر اقتصادی و اشتغالزایی بسیار بالاست. تجارت بین این دو کشور می تواند به افزایش اشتغال در صنایع مختلف، بهبود شرایط اقتصادی، افزایش تولید و بهبود سطح زندگی مردم کمک کند. همچنین، تقویت روابط تجاری می تواند به تبادل فناوری، افزایش سرمایه گذاری، و ایجاد فرصت های جدید در بخش های مختلف اقتصادی دو کشور منجر شود. افزایش تجارت و تبادلات اقتصادی منجر به افزایش تقاضا برای

وزیر نیرو و مطرح کرد

برنامه ریزی برای احداث نیروگاه های بزرگ

مصرف و استفاده از تجهیزات کاهنده آب و برق است. این تجهیزات به صورت قسطی در اختیار مردم قرار می گیرد و انتظار داریم مردم با جدی گرفتن موضوع خشکسالی نسبت به استفاده از سیستم های کاهنده مصرف آب اقدام کنند. علی آبادی در بخش دیگری از سخنان خود به پروژه انتقال آب سد طالقان اشاره کرد و گفت: این پروژه به صورت معجزه آسا پیشرفت کرده است. فاز یک و دو تا تصفیه خانه کرج تکمیل شده و فاز نهایی آن تا تهران نیز ظرف روزهای آینده به پایان می رسد که بخش قابل توجهی از نیاز آبی تهران را برطرف خواهد کرد. با این حال، این موضوع به معنای دفع کامل مشکل نیست و همچنان مدیریت مصرف باید در دستور کار مردم قرار گیرد. وزیر نیرو همچنین بر ضرورت بازچرخانی آب تأکید کرد و گفت: برای آبیاری فضای سبز نباید از آب تازه استفاده شود و کشاورزی باید بر اساس استانداردها با روش های مدرن صورت گیرد تا بدون آسیب جدی از این دوره سخت عبور کنیم. وی در پایان به آمادگی وزارت نیرو برای تأمین سوخت زمستانی اشاره کرد و گفت: همکاران ما در وزارت نفت تدارک لازم را دیده اند و شرایط نسبت به سال گذشته به همراهت بهتر است. امیدواریم با همکاری مردم، تأمین برق در فصل سرد نیز نسبت به گذشته وضعیت بهتری داشته باشد.

صنایع مکلف هستند برای تأمین نیاز آبی خود از پساب استفاده کنند و نیروگاه های به عنوان واحد صنعتی از این قاعده مستثنی نیستند. وی توضیح داد: توربین های گازی به صورت انبوه و برای شرایط استاندارد آیزو طراحی می شوند. در مناطق گرم و خشک که شرایط با آیزو فاصله دارد، دمای بالا موجب کاهش ظرفیت تولید می شود. در این بین سامانه خنک کاری می تواند با خنک کردن هوای ورودی توربین، همانند کولر آبی عمل کرده و راندمان تولید برق را افزایش می دهد. به همین دلیل مصرف آب نیروگاه پرند به حد قابل ممکن رسیده و از پساب برای این منظور استفاده می شود. وی افزود: در استان تهران، نیروگاه های تولید پرکنده و خورشیدی فراوانی در دست احداث است و با همکاری استانداران و نمایندگان مجلس در حال برنامه ریزی برای احداث نیروگاه های بزرگ هستیم. به واسطه این تلاش ها امیدواریم سال آینده سال بهتری برای صنعت برق باشد. وزیر نیرو با اشاره به وضعیت منابع آبی کشور گفت: ایران در منطقه ای خشک و نیمه خشک قرار دارد و در پایان یک دوره خشکسالی پنج ساله هستیم. پیش بینی ها برای سال آبی آینده امیدوارکننده نیست. در چنین شرایطی، نیازمند همراهی مردم برای مدیریت مصرف آب هستیم. وی در همین رابطه افزود: برنامه اصلی وزارت نیرو مدیریت

در پیچه

زیان مرغداران

در ماه نخست امسال

رئیس کارگروه طیور اتاق ایران، ضمن اشاره به تداوم مشکلات نهاده های دامی و افزایش هزینه تولید، از زیان سنگین مرغداران در پنج ماه ابتدایی سال خبر داد و گفت: ادامه این روند می تواند به مشکلات جدی در تأمین مرغ و تخم مرغ کشور منجر شود. به گزارش ایسنا، نهاده های دامی یکی از مهم ترین اجزای تولید هستند که در صورت تأخیر در دسترسی تولیدکنندگان به آن و گرانی آن ها به طور کلی میزان تولید و قیمت تمام شده و در نهایت بازار تحت تأثیر قرار می گیرد که این روزها از جمله چالش های اصلی تولیدکنندگان، تأخیر در تأمین نهاده مورد نیاز با وجود پرداخت هزینه ها است که در همین زمینه حسین مهدیزاد - رئیس کارگروه طیور اتاق ایران - در گفت و گو با ایسنا، اظهار کرد: متأسفانه در ماه های اخیر هم بحث کمبود مرغ و هم گرانی تخم مرغ در بازار مطرح بوده است. در حالی که قیمت مرغ افزایش یافته، مرغداران تخم گذار در پنج ماه ابتدایی سال با ضررهای سنگین مواجه بوده اند و میانگین زیان آن ها بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان در ماه برآورد می شود. وی افزود: دولت در ماه گذشته اقداماتی حمایتی انجام داد؛ از جمله خرید بخشی از تخم مرغ ها و ذخیره سازی آن توسط شرکت پشتیبانی امور دام و وعده تأمین نهاده به مرغداران و همچنین بخشی از چک های ذرت و سویا تحویل گرفته شد، اما پس از گذشت یک ماه هنوز نهاده کافی در اختیار مرغداران قرار نگرفته است. به گفته مهدیزاد، در حال حاضر قیمت تمام شده تخم مرغ بین ۷۵ تا ۸۰ هزار تومان است، با وجود خریدهای حمایتی و صادراتی اتحادیه میهن که قیمت را از ۳۰ هزار تومان به حدود ۶۲ تا ۶۴ هزار تومان رسانده و همچنان تولیدکنندگان با زیان جدی روبه رو هستند، وی کمبود نهاده به ویژه ذرت را اصلی ترین عامل مشکلات مرغداران دانست و توضیح داد: قیمت مصوب ذرت در سامانه بازارگاه ۱۱ هزار و ۳۰۰ تومان است، اما در عمل نهاده با نرخ های بسیار بالاتر و تا بیش از ۳۰ هزار تومان به دست مرغدار می رسد. این موضوع منجر به افت بیش از ۳۰ درصدی تولید شده است. رئیس کارگروه طیور اتاق ایران در پایان تأکید کرد: اگر قیمت تمام شده تخم مرغ در هفته های آینده به حدود ۸۰ هزار تومان برسد و ثبات سه تا چهار ماهه در بازار ایجاد شود، بخشی از زیان مرغداران جبران خواهد شد. اما در صورت ادامه کمبود نهاده و تداوم شرایط موجود، بحران جدی در تأمین گوشت مرغ و تخم مرغ در کشور اجتناب ناپذیر است.

نبض بازار

بورس فرمزپوش شد

بازار سرمایه پس از ۹ روز رشد متوالی، دیروز متوقف شد و دیروز ریزش قابل توجهی داشت؛ به طوری که شاخص کل با افت بیش از ۴۷ هزار واحد به رقم دو میلیون و ۶۲۹ هزار واحد رسید. (سه شنبه) شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران ۴۷ هزار و ۷۲۹ واحد افت کرد و به رقم دو میلیون و ۶۲۹ هزار و ۳۱۵ واحد رسید. این در حالی است که بازار سرمایه ۱۰ شهریور به مدت ۹ کاری قبل به ترتیب ۴۴۰، ۴۷۰، ۴۹۰، ۵۱۰، ۵۲۰، ۵۸۶۱، ۱۲۹۷، ۴۶ هزار واحد رشد کرده و کانال های ۵۰۲ و ۶۰۲ میلیون را پس گرفته بود اما دیروز افت اندکی داشت و دیروز نیز ریزش کرد. بورس از ۲۸ تیر روند کاهشی داشته و طی این مدت از کانال ۸۰۲ میلیون عبور عقب نشسته است. در چهارمین روز هفته شاخص هم وزن نیز ۶۶۲۰ واحد کاهش داشت و در عدد ۷۹۶ هزار و ۱۱۵ واحد ایستاد. دیروز تعداد سهام مثبت بورس ۵۷ عدد و سهام منفی ۲۲۲ عدد بود. تعداد خریداران به ۴۳ هزار نفر رسید. به طور کلی بازار از ۷۸۰ درصد کاهش یافت. همچنین ۳۶۳ هزار قفله معامله به ارزش حدود ۱۱ هزار میلیارد تومان در بازار سهام انجام شد. فارس، قمی و فولاد بیش ترین تأثیر منفی را بر شاخص بورس داشتند. از نمادهای پرتراکش نیز می توان به خودرو، وبملت و خسیا اشاره کرد. شاخص فرابورس ایران هم دیروز کاهش ۸۸ واحد را تجربه کرد و به ۲۴ هزار و ۶۴۰ واحد رسید. تعداد معاملات دیروز فرابورس ۱۱۷ هزار قفله و ارزش آن رقم ۵۵ هزار میلیارد تومان بود. آریا بیش ترین تأثیر منفی را بر شاخص فرابورس داشت اما پپاس و فزر اثر مثبت ایجاد کردند. آردینه، نان و ربویا نیز از نمادهای پرتراکش فرابورس بودند.